

Chiều cao của hình thang là y thì:

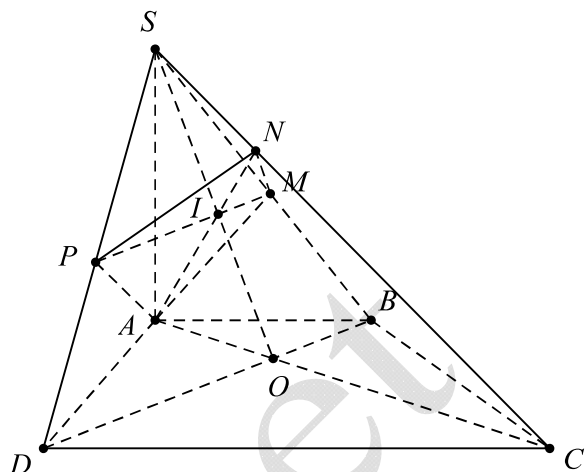
$$y = BC \cdot \sin 60^\circ = \frac{3\sqrt{3}}{2}.$$

Diện tích của hình thang:

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2}(AB + CD) \cdot y = \frac{27\sqrt{3}}{4}. \text{ Thể}$$

tích khối chóp $S.ABCD$ là

$$V = \frac{1}{3} SA \cdot S_{ABCD} = \frac{9\sqrt{3}}{4} x.$$

Ta có $\frac{OA}{OC} = \frac{AB}{CD} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{AO}{AC} = \frac{1}{3}$, $S_{ACD} = 2S_{ACB} = \frac{2}{3} S_{ABCD}$, do đó

$$V = V_{S.ABCD} = 3V_{S.AC B} = \frac{3}{2} V_{S.ACD}.$$

$$\begin{aligned} \frac{V_{S.AMNP}}{V_{S.ABCD}} &= \frac{V_{S.ANM}}{V} + \frac{V_{S.ANP}}{V} = \frac{V_{S.ANM}}{3V_{S.AC B}} + \frac{2V_{S.ANP}}{3V_{S.ACD}} \\ &= \frac{1}{3} \left(\frac{SN}{SC} \cdot \frac{SM}{SB} + 2 \frac{SN}{SC} \cdot \frac{SP}{SD} \right) = \frac{1}{3} \cdot \frac{SN}{SC} \left(\frac{SM}{SB} + 2 \frac{SP}{SD} \right). \end{aligned}$$

Gọi $O = AC \cap BD$ và $I = SO \cap AN$. Mặt phẳng (α) song song với BD nên M, P là giao của đường thẳng qua I , song song với BD và các cạnh SB, SD .

Do đó: $\frac{SM}{SB} = \frac{SP}{SD} = \frac{SI}{SO}$. Đặt $\frac{NS}{NC} = b \Rightarrow \frac{SN}{SC} = \frac{b}{b+1}$.

Xét tam giác SOC và đường thẳng AN ta có $\frac{AO}{AC} \cdot \frac{NC}{NS} \cdot \frac{IS}{IO} = 1$, do đó

$$\frac{IS}{IO} = 3b \Rightarrow \frac{SI}{SO} = \frac{3b}{3b+1} \Rightarrow \frac{SM}{SB} = \frac{SP}{SD} = \frac{3b}{3b+1}.$$

$$\text{Vậy } \frac{V_{S.AMNP}}{V_{S.ABCD}} = \frac{1}{3} \cdot \frac{b}{b+1} \left(\frac{3b}{3b+1} + 2 \cdot \frac{3b}{3b+1} \right) = \frac{3b^2}{(b+1)(3b+1)}.$$

$$\text{Với } \frac{NS}{NC} = \frac{1}{3} \Rightarrow b = \frac{1}{3} \text{ nên } \frac{V_{S.AMNP}}{V_{S.ABCD}} = \frac{1}{8} \Rightarrow V_{S.AMNP} = \frac{9\sqrt{3}}{32} x.$$

b) Mặt phẳng (α) chia khối chóp thành hai phần có thể tích bằng nhau khi

$$\frac{V_{S.AMNP}}{V_{S.ABCD}} = \frac{1}{2}, \text{ hay } \frac{3b^2}{(b+1)(3b+1)} = \frac{1}{2} \Leftrightarrow 3b^2 - 4b - 1 = 0. \text{ Giải ra và kết}$$

hợp với điều kiện ta có $b = \frac{2 + \sqrt{7}}{3}$, hay $\frac{NS}{NC} = \frac{2 + \sqrt{7}}{3}$ và điểm N nằm trên cạnh SC .

2. Gọi M, N, H lần lượt là trung điểm của AB, CD, BD . Mặt phẳng (SMN) vuông góc với $AB \Rightarrow (SMN) \perp (SAB)$. Hạ $NJ \perp SM$ thì $NJ \perp (SAB)$, nên (α) chứa AC và song song với NJ . Kẻ $HK \perp SM$ và $AK \cap SB = E$ thì thiết diện là tam giác ACE .

$$\text{Gọi } V = V_{S.ABCD} = 2V_{S.ABC}, \\ V_1 = V_{ABCE}, V_2 = V - V_1.$$

Ta có $\angle SMH = \varphi$ nên chiều cao của khối chóp $SH = HM \cdot \tan \varphi = \frac{a}{2} \cdot \tan \varphi$.

$$\text{Thể tích khối chóp } S.ABCD \text{ là } V = \frac{1}{3} SH \cdot S_{ABCD} = \frac{1}{6} a^3 \cdot \tan \varphi.$$

$$\text{Để tính } V_1, V_2 \text{ ta tính tỉ số giữa } \frac{V_1}{V}. \text{ Ta có } \frac{V_1}{V} = \frac{V_1}{2V_{S.ABC}} = \frac{BE}{2BS}.$$

Kẻ $MF \parallel AE$, ta có

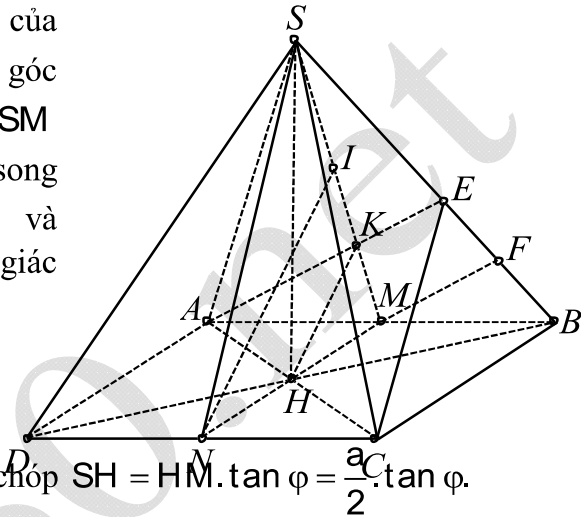
$$\frac{EB}{ES} = \frac{EB}{EF} \cdot \frac{EF}{ES} = \frac{AB}{AM} \cdot \frac{KM}{KS} = 2 \cdot \frac{HK \cdot \cot \varphi}{HK \cdot \tan \varphi} = \frac{2 \cos^2 \varphi}{\sin^2 \varphi} \\ \Rightarrow \frac{BE}{BS} = \frac{2 \cos^2 \varphi}{2 \cos^2 \varphi + \sin^2 \varphi} = \frac{2 \cos^2 \varphi}{1 + \cos^2 \varphi} \Rightarrow V_1 = \frac{\cos^2 \varphi}{1 + \cos^2 \varphi} V.$$

$$\text{Vì thế } V_1 = \frac{a^3 \sin 2\varphi}{3(1 + \cos^2 \varphi)}, V_2 = V - V_1 = \frac{a^3 \sin \varphi}{6 \cos \varphi (1 + \cos^2 \varphi)}.$$

Bài 13

$$\text{Đặt } x = \frac{SM}{SB}, y = \frac{SN}{SC} \quad (0 \leq x, y \leq 1). \text{ Ta có: } \frac{V_1}{V} = \frac{SM \cdot SN}{SA \cdot SB} = xy$$

$$\frac{S_{\Delta SMN}}{S_{\Delta SBC}} = \frac{S_{\Delta SMG} + S_{\Delta SNG}}{S_{\Delta SBC}} = \frac{S_{\Delta SMG}}{2S_{\Delta SBE}} + \frac{S_{\Delta SNG}}{2S_{\Delta SCE}} = \frac{SM \cdot SG}{2SB \cdot SE} + \frac{SN \cdot SG}{2SC \cdot SE}$$

$$= \frac{1}{3}(x+y) \quad (1)$$

Lại có: $\frac{S_{\Delta SMN}}{S_{\Delta SBC}} = \frac{SM \cdot SN}{SA \cdot SB} = xy \quad (2)$

Từ (1) và (2) suy ra:

$$xy = \frac{1}{3}(x+y) \Leftrightarrow (3x-1)y = x$$

$$\Leftrightarrow y = \frac{x}{3x-1} \quad \left(x \neq \frac{1}{3}\right).$$

Vậy $\frac{V_1}{V} = xy = \frac{x^2}{3x-1} = f(x).$

Từ $\begin{cases} 0 \leq x; y \leq 1 \\ x+y = 3xy \end{cases} \Rightarrow \frac{1}{2} \leq x \leq 1.$ Xét $f(x) = \frac{x^2}{3x-1}, x \in \left[\frac{1}{2}; 1\right]$

Ta tìm được $\max_{\left[\frac{1}{2}; 1\right]} f(x) = \frac{1}{2}$ khi $x = \frac{1}{2} \cup x = 1$; $\min_{\left[\frac{1}{2}; 1\right]} f(x) = \frac{4}{9}$ khi $x = \frac{2}{3}.$

Vậy $\min \frac{V_1}{V} = \frac{4}{9}; \max \frac{V_1}{V} = \frac{1}{2}.$

